

STŘÍPKY MINULOSTI

nepravidelná příloha Cvrčovického ZPRAVODAJE

6. listopadu 2012

zdarma

Číslo I

Přinášíme Vám první díl nepravidelné přílohy Cvrčovického Zpravodaje, příznačně nazvanou STŘÍPKY MINULOSTI. V té Vás budeme seznamovat se zajímavým životním příběhem některého občana nebo občanky Cvrčovic, nebo okolních obcí. Lidí, kteří prožili plný a zajímavý život a chtějí se o něj podělit.

Byli bychom rádi, kdyby se zapojili i další, hlavně ti dříve narození, jejichž život byl odlišný od toho dnešního.

Stačí zajít, nebo zavolat na obecní úřad, kde se s Vámi domluvíme, věnujeme Vám sešit na zapsání Vašich pamětí, popř. se s Vámi dohodneme na schůzce, kde budete moci své vzpomínky místostarostce nebo některé za zastupitele povědět. My je zaznamenáme, necháme Vámi odsouhlasit a pak je zveřejníme zde, v příloze Cvrčovického Zpravodaje.

Pokud si rozumíte s e-mailem, je možné své vzpomínky poslat i na adresu ou.cvrcovice@seznam.cz, nebo cvrcovicky.zpravodaj@seznam.cz.

Budeme rádi za všechny veselé, nebo smutné příběhy z dětství a mládí, vzpomínejte, s čím jste si hráli, co jste jedli, jak jste se oblékali, jak jste trávili chvíle doma i ve školních lavicích. Jací byli učitelé, jací byli lidé kolem Vás, v čem byli jiní oproti těm dnešním. Ukažme, že i vy jste měli život zajímavý, i když jste neměli počítače, internet, televizi a mobily.

A pokud nám k tomu půjčíte a dovolíte zveřejnit i nějaké dobové fotografie, budeme ještě raději.

Předem děkujeme všem, kteří se rozhodnou do STŘÍPKŮ MINULOSTI přispět i svým střípečkem a udělat tak Cvrčovický Zpravodaj ještě zajímavější a čtivější.

PANÍ JIŘINA ŠNOBLOVÁ

Čas ubíhá moc rychle a já často zabloudím ve vzpomínkách k dětství. Než jsem začala chodit do školy, hlídala mne babička s dědou, kteří bydleli na vejminku, u domu mých rodičů. Ti měli čas a trpělivost nás všechno učit a vysvětlovat. Brali mi s sebou a já pomáhala, a tím se i učila vše to, co oni dělali.

Každý měl, postupně jak dorůstal, svoje povinnosti, které nám postupně přibývaly. Po nástupu do školy nás chodila pohromadě celá horda dětí. Užili jsme si spoustu legrace a také nějaké rošťárny. Tak jako je tomu i teď, kluci poštuchovali a zlobili nás holčičky a my jsme jim to vracely. Ze školy musel každý pospíchat, protože už na něj doma čekaly práce, co musel doma udělat a pomoci, kde bylo potřeba.

Děda česal ovoce a já musela třídit dobré od špatného, co se muselo sníst hned, a co bylo na uskladnění. Ovoce muselo vydržet ve sklepě celou zimu a nejhezčí jablíčka se dávala stranou na ozdobení vánočního stromečku. Jablíčka se také nakládala do kysaného zelí a tak vypadala čerstvá a neztrácela vitamíny po celou zimu. Kysaného zelí bylo v každé spíži nebo sklepě dost, protože to bylo velmi zdravé a levné.

Mamince jsem pomáhala přípravou husího peří na draní a dodnes si pamatuji, jak se při draní sedávalo za dlouhých zimních večerů pospolu se sousedkami a probíralo všechno, co se za léto stalo. Od maminky jsem často slyšela „A Jiřinko, nekýchej!“ protože jinak se peří rozlétlo úplně všude. Bylo to ale moc těžké, protože často mi moc šimralo v nose a nutilo to ke kýčání. Musela jsem vybíhat z místnosti a kýchat venku. Péřové peřiny ale byly luxus a je divné, že my jako děti, ač jsme v nich spaly, jsme neměli po alergiích ani památky. Později se peřiny začaly prošívat a staly se z nich deky a ty byly součástí věna, které si každá dívka sebou přinesla do manželství. Na to se šetřilo už od mládí děvčat. Výbavu jsem si šetřila sama, ale hlavně mi pomáhala babička.

Když začal být podzim chladnější, domy byly obložené dřevem na podpal a v kolnách bylo dostatek uhlí, které jsme chodili sbírat na

haldu za Čabárnu na místo, kde se vyvážela hlušina z dolu Ferdinandka. Muselo se využít posledních teplých dnů, tak se dělaly šišky na vykrmení hus, aby husí maso bylo dobré. Jeho příprava vždy zabrala spoustu času, aby se vše povedlo a aby se hospodyně chválila. Nejvíce jsme se těšili při rodinných posvícenských návštěvách, kdy se celá rodina sešla, aby poděkovala za dobrou úrodu. Bylo to setkání ze kterého jsme měli všichni radost a užívali si společných chvil a my děti jsme zase dostaly dobroty, které jsme často nedostávaly.

Jakmile napadl sníh, naše účast na draní skončila, i když byla plná zajímavého vyprávění. Kluci museli vstávat dříve a uklidit sníh, aby byly cesty schůdné. Já moc chtěla lyže. O pomoc jsem požádala dědu, aby mi je udělal. Prosila jsem ho tak dlouho, až souhlasil a ze starého sudu vzal dřevo a ovinul ho provazy a já měla první lyže. Učila jsem se na vršku pod Čabárnou, kde se ostatní šťastnější děti, co měly lyže, scházely. Další naše radost byla, když zamrzly rybníky, a my jsme nazuly šlajfky, což byly brusle, které se kličkou přidělávaly k botám. Učila jsem se bruslit a později jsem i zkoušela různé prvky z krasobruslení. Pokaždé jsme se radovali z něčeho nového.

V zimě byl čas na radovánky, protože jakmile dorazilo jaro, nastaly práce i povinnosti. Naši zase byli koupit housata, o které jsem se starala, jako každý rok. Tak to šlo až do páté třídy, kdy jsem přešla do měšťanky v Hnidousích. Čtyřletá měšťanka byla dobrovolná, kdo se přihlásil, byl přijat. Kdo ji dokončil, mohl se přihlásit na různé průmyslové školy, nebo do učení na různé profese. Já se na přání mého otce vyučila dámskou krejčovou, a pak také tatínek rozhodl, že se budu učit vařit v kurzu, který pořádala pro zájemce rodinná škola Kladno.

Teprve potom byl tatínek spokojen a prohlásil. „Tak, a teď si holka můžeš dělat co chceš“. Nu co. Ještě mi nebylo 20 a tak jsem nastoupila jako elévka - zdravotnice bez školy, na interní oddělení do Zlínské nemocnice. Do Zlína mi dostala a moc pomáhala moje teta, která tam pracovala jako dětská sestra. Taky jsem se chtěla trochu otrkat dál od domova.

Tam mi také zastihla zpráva o úmrtí mého tatínka na Poldi Hůte Kladno. Došlo k neštěstí, při kterém zahynulo více lidí. Byl to pátek,

13. červen, 1941 a válka nabírala na obrátkách. Dodnes cítím tu nejistotu, strach, ztrátu. Ani jsem se s tatínkem nemohla rozloučit, viděla jsem ho už jen v márnici. Vrátila jsem se tedy zpět k mamince, aby nebyla tak sama a nastoupila do kladenské nemocnice, kde pracovaly řádové sestry, se kterými jsem vycházela velice dobře. Byly nesmírně pracovité, hodné a skromné. Poldina Hut', po dohodě s maminkou, mi pomohla připravit se na studium 2leté ošetřovatelské školy v Praze. Tu jsem absolvovala v letech 1942 – 1944, tedy v nejtemnější době války. Poté jsem nastoupila na chirurgii profesora Arnolda Jiráska.

Pan profesor byl kapacita tak velká, že i fašisti ho nechávali v klidu, protože potřebovali jeho operační schopnosti. To se ovšem nevztahovalo na personál. Ani ta nejhorší doba ale nedokáže zastavit lidské city. A tak se stalo, že jsem tady potkala muže, se kterým jsem strávila celý zbytek života. Vdávala jsem se v roce 1944, kdy kolem nás zuřila válka v plném nasazení a nikdo nevěděl co bude příští den. Okolnosti mé svatby byly nestandardní.

Od smrti tatínka jsem si psala s kamarádem z Hnidous, který se mi tím snažil pomáhat, aby mi nebylo smutno. V době, kdy jsem pracovala v nemocnici, přišel příkaz SS, že svobodné sestry musí nastoupit do lazaretů u fronty. To nás s maminkou vyděsilo. Profesor Jirásek chtěl poslat mne a nenápadně se ptal, jestli mám chlapce a nebudu se vdávat. „Kdepak, nikoho nemám“ prohlásila jsem a celou noc se radila s matkou, co dělat dál. Nakonec maminka prohlásila „Jako vdaná budeš mít větší šanci zůstat tady.“ Pozvala mého přítele a druhý den zařídila, že svatba se konala už v 7 hodin ráno. Do nemocnice jsem běžela hned po obřadu i s oddacím listem. Když jsem ho podávala profesorovi, zuřil. Místo mne totiž musel poslat dceru svého kamaráda. Ale já zůstala a navíc byla vdaná. A tak jsem se vdala dost narychlo za muže, který mi pomáhal celý život. Byla těžká doba. Snad právě proto lidi přistupovali ke všemu s větší zodpovědností.

Nevím, jestli moje vyprávění někoho zaujme. Můj život byl v jiné době. Bez techniky. Uctívali jsme jiné hodnoty. Válka lidi naučila navzájem si pomáhat a nemyslet jen na sebe. Jisté je, že poválečná technika a hlavně elektronika odloučila spoustu mladých lidí od opravdového soužití v nové společnosti.

